

**Sprawozdanie z II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej,
zorganizowanej przez Studenckie Koło Naukowe Historii
Kultury i Edukacji, działające przy
Wydziale Studiów Edukacyjnych UAM**

30 maja 2012 r.

30 maja 2012 roku na Wydziale Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się już druga Ogólnopolska Konferencja Naukowa, zatytułowana „Grupy etniczne wczoraj i dziś. Dyskurs nauki ze świadomą turystyką”. Organizatorem było Koło Naukowe Historii Kultury i Edukacji, funkcjonujące przy Zakładzie Historii Wychowania. Konferencję, w imieniu władz dziekańskich, otworzyła prof. UAM dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska, a swoją obecnością uświetniła Prodziekan WSE ds. Studenckich dr Ewa Kacperek-Golimowska. Z kolei, w tematykę sesji naukowej wprowadził referentów i gości dr Krzysztof Ratajczak. Założeniem konferencji jest spojrzenie na poruszany problem w szerokim, interdyscyplinarnym ujęciu. Interdyscyplinarność ubiegłorocznej konferencji umożliwiła wyrażenie opinii na temat grup etnicznych z perspektywy osób o różnych zainteresowaniach. Wśród uczestników obecni byli historycy, socjologowie, pedagodzy, etnologowie i dziennikarze, należący do grona studentów, doktorantów i pracowników siedmiu polskich uczelni: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Uniwersytetu Warszawskiego, Państwowej Szkoły Wyższej im. Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu oraz gospodarzy – Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Przy czym, nasza Uczelnia była reprezentowana przez referentów z kilku wydziałów.

Jako pierwszy wystąpił Bartosz Prabucki z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu, który poruszył temat „Sport jako aktywna odpowiedź grup etnicznych na skutki procesu globalizacji”. Przytoczył przykłady narodowych sportów odnośnie innych krajów, ukazując przy tym, jak sport tworzy turystykę kulturową. Okazuje się, że często jest on motorem napędowym dla świadomej turystyki, a nie tylko jej elementem. Poruszony również został problem propagowania takich polskich dyscyplin, jak pierścieniówka, czy palant podczas zajęć wychowania fizycznego.

Kolejny referat wygłosił Dawid Dudek (Instytut Historii UAM). Zaprezentował temat: „Czy w starożytności istniały grupy etniczne?” Analizując poszczególne elementy etniczności w ujęciu współczesnych naukowców, starał się odpowiedzieć na pytanie, czy można o niej mówić w kontekście starożytnego świata.

Następny referat, zatytułowany „Bieszczadzkie Pompeje. Turystyka kulturowa minionego świata w Bieszczadach”, wygłosił Łukasz Bajda (UMCS w Lublinie), w którym uczestnicy konferencji zostali wprowadzeni w tematykę regionalizmu Bieszczad, jako jednego z najbardziej rozpoznawanych terenów w Polsce. Referat poruszył ważny temat zachowania dziedzictwa kulturowego tamtejszych grup etnicznych, które nieomal zaniknęły w wyniku II wojny światowej i wydarzeń rozgrywających się na tych terenach bezpośrednio po niej, które doprowadziły do znaczących przeobrażeń Bieszczad.

Jarosław Jakoniuk (PSW, Biała Podlaska) w wystąpieniu „Stereotypy grup etnicznych w opinii studentów PSW w Białej Podlaskiej, przykład Lubelszczyzny” przedstawił wyniki badań przeprowadzonych na kolegach i koleżankach z uczelni. Okazuje się, że takie stereotypy, jak: „Niemcy są źli”, „Polacy to pijacy”, „Romowie kradną”, a „Islam to religia terrorystów” są, niestety, ciągle żywe.

Adam Rajewski (Instytut Historii UAM) realizując temat: „Symboliczne i kulturowe wyobrażenia o mieszkańcach Ziemi Zachodnich i Północnych w wypowiedziach Prymasa Stefana Wyszyńskiego oraz Episkopatu Polski”, ukazał znaczącą rolę prymasa w kształtowaniu się historii naszego narodu. Zwrócił także uwagę na skomplikowaną sytuację rdzennej ludności Ziemi Odzyskanych po zakończeniu II wojny światowej.

Olga Rodak z Uniwersytetu Warszawskiego poruszyła temat „Chachły i Lipowanie, czyli kto mieszka w Mirnem – o ‘etnicznej’ tożsamości mieszkańców ukraińskiego Budziaku”. Autorka w celu realizacji tematu udała się do tej małej miejscowości i zapoznała uczestników ze swoimi doświadczeniami. Opowiedziała, jak wiele wewnętrznych konfliktów tożsamości dotyka ludzi żyjących na pograniczu różnych światów.

Filip Kucera (UAM) przedstawił z kolei referat „Alternatywne drogi poszukiwań własnej tożsamości etnicznej i kulturowej wśród polskiej arystokracji XIX wieku, na przykładzie postaci hrabiego Wacława Seweryna Rzewuskiego”. Autor zaprezentował cały życiorys hrabiego – od powodów jego wyprawy, aż do przeniesienia świata orientalnego do własnego domu w Polsce.

Agnieszka Pogorzelska (Uniwersytet Warszawski) w swoim wystąpieniu ukazała „Kształtowanie się polityki migracyjnej Unii Europejskiej wobec rozwiązań Europejskiego Modelu Społecznego. Instytucjonalne i prawne podejście do etniczności w UE”. Uwidoczniała w nim, że podobne problemy odnośnie integracji dotyczą migrantów, jak i przedstawicieli grup etnicznych. W dalszej części wypowiedzi przedstawiła sposoby, jakimi UE zamierza walczyć z dyskryminacją.

Katarzyna Chlewińska (UAM) wygłosiła referat „Ślązacy – grupa *in statu nascendi*?”, w którym scharakteryzowała ten region poprzez prezentację poglądów różnych organizacji reprezentujących Ślązaków.

Elżbieta Piątek (Uniwersytet Jagielloński) zaprezentowała temat „Od wędrówki w taborach do szkolnej ławki – edukacja szansą czy zagrożeniem dla romskiej kul-

tury?” W referacie tym ukazała przeszkody, jakie stawia m.in. szkoła polska przed uczniami narodowości romskiej oraz próby rozwiązania tych konfliktów.

Anna Katarzyna Charko (UAM) w swoim wystąpieniu „Od pokornego do zbuntowanego turysty. Zrozumieć siebie i poznać inność” przedstawiła zalety turystyki indywidualnej, zachęcając do rezygnacji z turystyki zorganizowanej, która uniemożliwia nam poznanie tego, co najciekawsze.

Mateusz Piotr Gancewski, reprezentujący Uniwersytet Jagielloński, w pracy zatytułowanej „Antysemickie treści w publicystyce ‘Roli’ w okresie rewolucji 1905-1907”, ukazał główne założenia tygodnika, przytoczył najistotniejsze dla jego rozwoju nazwiska oraz uwidoczniał jego wpływ na antysemityzm w Polsce.

Sylwia Wodzińska (UAM) w swoim wystąpieniu starała się odpowiedzieć na zawarte w temacie pytanie: „Izrael: kraj Żydów, Arabów, Druzów czy Izraelczyków?” W tym celu scharakteryzowała współczesny Izrael. Uczelnię naszą reprezentowała również Katarzyna Machtyl, która w swym wystąpieniu, zatytułowanym „Dialog i rozumienie. Spotkanie z Innym w koncepcji Michaiła Bachtina” ukazała główne poglądy rosyjskiego historyka dotyczące kultury, spotkania jednego człowieka z drugim oraz wynikających z tego różnorodnych zależności.

Jako ostatni wystąpił Mikołaj Fryza (UAM) z referatem „Erasmus – uczy czy bawi?”, który realizując ten temat, dokonał badań skupiających się wokół walorów i wad tego typu studenckiej aktywności.

Organizatorzy konferencji stworzyli formułę zachęcającą uczestników do ożywionej dyskusji nad poszczególnymi referatami. Umożliwia ona realne, interdyscyplinarne spojrzenie na poszczególne zagadnienia, będące tematami poszczególnych wystąpień. Co istotne, trzeba zauważyć, że zarówno studenci, jak i doktoranci dyskutując z pasją, jednocześnie z taktem i kulturą atakowali oraz bronili swoich tez.

Należy także wspomnieć, że istotnego wsparcia finansowego, jak również organizacyjnego udzielił Dziekan WSE UAM prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik. Swą życzliwą pomoc oferował także Sebastian Falkowski, kierownik Działu Zaopatrzenia Uczelni. Materiały konferencji, podobnie jak w ubiegłym roku, ukażą się w formie elektronicznej publikacji w repozytorium AMUR.

Weronika Janicka, Daria Pyła, Krzysztof Ratajczak